



Storytelling on Labour Law 2021

หยิก เมืองแมน / แทน พันทาง / จ่าง ตระกูล / พูน ไพริน / ทวีล จำเพาะ
ผาด มະนาว / พร้าว สะแก/ แตร ตระพน/ โผน บ้านสุ่ม / โทคุม / ทองดี กระบง

เรียนเรียง - อรรถพล มนัสไพบุคลย์

เรื่องที่ 6 โครงการ “สมัครใจจาก”



Story

แทน พันทาง โฟร์แมนฝ่ายผลิต วางเป็สะพายหลัง ลงบนพื้นปูนข้างปัอม สปก. ยกมือไหว้ ประทวน หัวหน้า สปก. ซึ่งรู้จักกันมานานกว่า 10 ปี ในโรงงานแห่งนี้ ที่เขากำลังจะจากไปตามโครงการสมัครใจจาก

“พี่ประทวน, ผมลา ละครับ ”

Storytelling on Labour Law วันนี้จะเล่าเรื่อง “วิธีทำโครงการสมัครใจจาก”

1. ต้องเข้าใจข้อกำหนด “การเลิกจ้าง” และ เงินที่นายจ้างต้องรับผิดชอบจ่ายให้ลูกจ้างจากการเลิกจ้าง
 - 1.1 ค่าชดเชยตามอายุงาน
 - 1.2 เงินสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า (ค่าตกใจ)
 - 1.3 ค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม
2. นายจ้างที่ต้องการลดลูกจ้างจำนวนหนึ่ง แม้จะเตรียมเงินค่าชดเชยและค่าตกใจไว้ตามกฎหมาย (ตามที่นายจ้างเข้าใจ) แล้ว นายจ้างจะไม่กล้าเลิกจ้างลูกจ้าง เพราะกลัวเรื่องลูกจ้างจะไปฟ้องศาลแรงงานเรียกค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม
3. ค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม จะเป็นเงินที่ศาลจะเป็นผู้ใช้ดุลพินิจในการกำหนดจำนวนค่าเสียหาย ซึ่งในวงกรงานบุคคลพอทราบกันว่า นายจ้างอาจจะต้องจ่ายประมาณอายุงานปีละเดือน หรือศาลอาจหักเงินค่าชดเชยที่ลูกจ้างได้รับออกก่อน

4. นายจ้างหลายรายเวลาจะเลิกจ้างลูกจ้างตามเป้าหมายสำหรับลูกจ้างคนที่นายจ้างหมายตาไว้ว่าจะเลิกจ้าง นายจ้างก็จะพยายามเจรจาเพื่อให้ลูกจ้างคนนั้นเขียนใบลาออก เพื่อแลกกับเงินช่วยเหลือ โดยนายจ้างเตรียมเงินช่วยเหลือไว้ให้เท่ากับค่าชดเชยบวกค่าตกใจ
5. โครงการสมัครใจจาก จึงเป็นเรื่องที่นายจ้าง ใช้ดำเนินการเพื่อ
 - 5.1 หลีกเลี่ยงการเลิกจ้างที่จะเกิดภาวะเรื่องการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม
 - 5.2 เป็นการดำเนินการเพื่อแรงงานสัมพันธ์ที่ดี จากกันด้วยดีไม่มีปัญหากัน จากกันเป็นไปตามความต้องการของทั้งฝ่ายลูกจ้างและนายจ้าง โดยมีเงินช่วยเหลือในระดับที่ลูกจ้างพอใจ



แรงงานสัมพันธ์ที่ดี

จากกันด้วยดี ไม่มีปัญหากัน
จากกันเป็นไปตามความต้องการ
ของทั้งฝ่ายลูกจ้างและนายจ้าง



โครงการสมัครใจจาก จะดึงดูดใจให้ลูกจ้างเข้าร่วมโครงการได้หรือไม่
จึงอยู่ที่ **“เงินแถมที่นายจ้างจะจัดให้เพิ่มเติมจากค่าชดเชยและค่าตกใจ”** ว่ามากพอหรือไม่

6. การจัดทำโครงการสมัครใจจาก จะดึงดูดใจให้ลูกจ้างเข้าร่วมโครงการได้หรือไม่ จึงอยู่ที่ “เงินแถมที่นายจ้างจะจัดให้เพิ่มเติมจากค่าชดเชยและค่าตกใจ” ว่ามากพอหรือไม่ ถ้าเงินแถมพิเศษมากพอ ลูกจ้างจะสมัครเข้าโครงการ แต่หากไม่มากพอ ก็ไม่สมัคร และอาจทำทนายให้ นายจ้างเลิกจ้าง เพราะลูกจ้างจะไปฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม

7. ในด้านภาษีเงินได้ของลูกจ้าง เงินค่าชดเชยที่ลูกจ้างได้รับ กรณีถูกเลิกจ้าง จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับค่าชดเชยที่ได้รับไม่เกิน 300,000 บาท (ตามหลักเกณฑ์ของประมวลรัษฎากร) แต่หากได้รับเงินช่วยเหลือกรณีลาออก เงินช่วยเหลือนี้ ถือเป็นเงินได้ที่ต้องเสียภาษี

นอกจากนี้ ในเรื่องประกันสังคม กรณีว่างงาน ยังมีความแตกต่างกันระหว่างลาออก และถูกเลิกจ้าง ลูกจ้างบางรายจะคิดละเอียดถึงจำนวนเงินแถมพิเศษกรณีสมัครใจจาก ว่าจะคุ้มกับการเข้าร่วมโครงการหรือไม่



8. การจัดทำโครงการสมัครใจจาก หากนายจ้างทำไม่เป็นพนักงานที่ดี จะเข้าร่วมโครงการ แต่พนักงานที่ทำงานไม่ดีมีปัญหาในการทำงาน ที่นายจ้างอยากให้ออก ก็อาจจะไม่เข้าร่วมโครงการ

ทางแก้ในเรื่องนี้ นายจ้างต้องประกาศโครงการสมัครใจจาก ให้ลูกจ้างเป็นฝ่ายยื่นเอกสารตามแบบฟอร์มเป็น “คำเสนอ” ถึงนายจ้าง แล้วนายจ้างจะเป็นผู้พิจารณาตอบคำเสนอ นายจ้างจะทำ “คำสนอง” อนุมัติเป็นราย ๆ ไป

หากลูกจ้างที่เสนอจะเข้าร่วมโครงการเป็นพนักงานที่ดี ซึ่งนายจ้างไม่อยากจะให้ออก ก็พูดคุยจูงใจทักท้วงกัน ชักจูงให้อยู่ทำงานต่อไป

9. โครงการสมัครใจจากนั้น นายจ้างจะกำหนดคุณสมบัติของลูกจ้างที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการได้ เช่น อายุงาน 20 ปี ขึ้นไป และมีอายุตัว 50 ปีขึ้นไป นายจ้างสามารถประกาศไม่อนุญาตให้ลูกจ้างแผนกใดเข้าร่วมโครงการสมัครใจจากก็ได้ เช่น ลูกจ้างแผนกซ่อมบำรุง (ซึ่งมีน้อยอยู่แล้ว) หรือไม่ให้ลูกจ้างระดับบริหาร ระดับผู้จัดการ เข้าร่วมโครงการก็ได้

10. การอนุมัติให้ลูกจ้างคนใดออกตามโครงการนี้ ไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ออกพร้อมกัน นายจ้างสามารถกำหนดได้ว่าคนใด แผนกใด ให้ออกเมื่อใด เพื่อการจัดการงานก่อนออกอย่างเหมาะสม



ไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ออกพร้อมกัน นายจ้าง**สามารถกำหนดได้ว่า** คนใด แผนกใด ให้ออกเมื่อใด เพื่อการ**จัดการงาน**ก่อนออกอย่าง**เหมาะสม**



“เออ , โชคดีมีชัย นะคุณแทน คิดถึงนะ เสียหายเหลือเกินที่ต้องจากกัน แล้วนี่ จะไปทำอะไรต่อล่ะ ?” ประทวน รับไหว้ จับมือรำลา “จะกลับไปบ้านสักพักครับพี่ หาอะไรทางบ้านทำไป หากไม่ไหว ก็คงต้องกลับเข้ามาหา งานทำครับ ”แทน พ้นทางตอบ หยิบเป้สะพายหลัง เดินจากโรงงานไป

ทุกชีวิต ย่อมมีวิถีเดิน การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการสมัครใจจากของแทน พ้นทาง ในครั้งนี้ จะดีหรือไม่ดี ตัวเขาเท่านั้น ที่จะได้คำตอบในวันหน้า

ไม่มีประตูใดที่ปิดตาย หากคุณมีลูกกุญแจที่ถูกต้อง

อรรถพล มนัสไพบุยุย์
สำนักกฎหมาย บริษัท กรุงเทพนิติกการ จำกัด